

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

VÝTAH A STATISTIKY

CS

výroční zpráva 2006

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

VÝTAH A STATISTIKY

výroční zpráva 2006

© Evropský veřejný ochránce práv 2007

Všechna práva vyhrazena.

Užití pro účely vzdělávací a nekomerční je povoleno, je-li uveden pramen.

Fotografie:

Přední obálka: © istockphoto.com/urbancow

Zadní obálka: © Evropský veřejný ochránce práv

Strana 5: © Evropský veřejný ochránce práv

Úplné znění zprávy je dostupné na internetu na: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Printed in Belgium

VYTIŠTĚNO NA PAPIŘE BĚLENÉM BEZ POUŽITÍ CHLÓRU

ÚVOD

Na začátku každého roku se pouštím do dokončování textu nejdůležitější publikace evropského veřejného ochránce práv – výroční zprávy. Pro její dokončení je nezbytné nerušené soustředění, což má neocenitelnou hodnotu, protože mi umožní nejen posoudit uplynulých dvanáct měsíců, ale také určit oblasti, které zaslouží vylepšení. Mým záměrem je na následujících stránkách vám sdělit výsledky tohoto zamyšlení.

Hlavní úloha veřejného ochránce práv – pomáhat stěžovatelům

Počet stížností obdržených evropským veřejným ochráncem práv v roce 2006 se přiblížil rekordně vysokým hodnotám dosaženým v letech 2005 a 2004, což naznačuje, že počet stížností veřejnému ochránci práv se nyní ustálil na dříve neslýchaném počtu 320 měsíčně. V převážné většině případů podaných v roce 2006 jsem byl schopen stěžovateli pomoci tak, že jsem zahájil šetření, předal případ příslušnému orgánu nebo poskytl radu ohledně toho, kam se obrátit, aby byl problém rychle a účinně vyřešen. Výtah ze zprávy poskytuje přehled případů vyřízených v roce 2006, zatímco ve druhé a třetí kapitole vlastní zprávy se případy rozebírají a představují podrobněji.

Mnoho pozitivních výsledků – příklady osvědčených postupů

Shrnutí případů zahrnutých do této zprávy obsahuje mnoho příkladů toho, jak orgány a instituce EU kladně reagují na problémy, na které je upozorním. Poprvé ve výroční zprávě uvádím šest nejdůležitějších případů, jež slouží jako příklady osvědčených postupů, které bych rád vyzdvihl. Patří sem i případ, ve kterém Evropská komise souhlasila s přezkumem výkladu směrnice o ochraně osobních údajů, aby tak vzala na vědomí obavy občanů, konstruktivní odpověď Evropské investiční banky u případu týkajícího se přístupu k dokumentům a rozhodnutí Evropského parlamentu zrušit věkovou hranici v programu pro stážisty. Mým záměrem při vyzdvihování těchto případů je představit vzory řádné správy pro všechny orgány a instituce EU, aby se z nich inspirovaly a poměřily se s nimi, pokud jde o jejich vlastní postupy. Další informace o těchto případech lze nalézt v následujícím výtahu. Šest nejdůležitějších případů je také uvedeno v příloze D plného znění zprávy.

Některé nevyužití příležitosti

Od té doby, kdy jsem se 1. dubna 2003 ujal úřadu evropského veřejného ochránce práv, jsem se snažil prosazovat kulturu služeb ve správě EU. Občané si to rozhodně zaslouží. Listina základních práv EU obsahuje právo na řádnou správu a naším úkolem je dodržovat tento slib daný evropským občanům.

Jak často říkám, způsob, jakým veřejná správa reaguje na stížnosti, je hlavním měřítkem toho, nakolik se zaměřuje na občany. Přestože se v mnoha oblastech dosáhlo pokroku, byl v roce 2006 bohužel zaznamenán nárůst počtu případů, které jsem uzavřel kritickou připomínkou, a stejně významný pokles počtu případů, u kterých bylo dosaženo smírného řešení. Obdobně politováníhodná je nižší míra přijetí a provádění návrhů doporučení veřejného ochránce práv ze strany institucí.

Takovýto vývoj by měl vyvolat obavy u každého, kdo touží po lepších vztazích mezi Evropskou unií a jejími občany. Stížnosti nabízejí příležitost urovnat problémy a ukázat, že dotyčný orgán nebo instituce bere dodržování základního občanského práva občanů na řádnou správu vážně. Nejsem si jist, zda občany mohou upokojit častá tvrzení institucí, které prohlašují, že chtějí být „blíže

občanovi“, když ve skutečnosti ty samé instituce často nevyužijí příležitosti nabídnuté veřejným ochráncem práv na zlepšení vztahů.

Problém, zdá se, tkví částečně v tom, že někteří pracovníci ve správě ještě ne zcela pochopili a přijali za vlastní myšlenku, že zásady řádné správy vyžadují od institucí a státních zaměstnanců více než se pouze vyvarovat nezákonného počínání. V roce 2007 budu nadále na toto důležité téma klást důraz. Také s úmyslem zajistit, aby má šetření měla konkrétní a trvalý dopad, chci v roce 2007 vypracovat a zveřejnit studie o následném zpracování všech dalších a kritických poznámek z roku 2006. To by mělo dále povzbudit dotyčné instituce, aby zlepšily své postupy ku prospěchu občanů.

Spolupráce s institucemi na prosazení kultury služeb

Přibližně 70 % šetření veřejného ochránce práv se týká Evropské komise. Je tedy nezbytné, aby se Komise ujala hlavní role při prosazování kultury služeb. Se zaměřením na dosažení tohoto cíle jsem zahájil cyklus dvoustranných setkání s každým evropským komisařem, která byla navržena tak, aby vyzdvihla hlavní zásady řádné správy, kterou je nutné dodržovat na každé úrovni v Komisi, a aby se zaměřila na oblasti, v nichž u mě výsledky mých stížností vyvolaly obavy. Otevřenost a postoj 11 komisařů, se kterými jsem se setkal, tak velmi jasně ukazují, že si uvědomují hodnotu konstruktivních odpovědí na stížnosti. Má setkání s dalšími orgány a institucemi EU byla obdobně povzbudivá, podrobnosti o nich lze nalézt ve čtvrté kapitole této zprávy.

Prosazování zásady subsidiarity u opravných prostředků

S vědomím významného počtu stížností, které každoročně obdržím a které nespádají do mé působnosti, jsem v průběhu roku 2006 pokračoval ve svém úsilí prosazovat zásadu subsidiarity opravných prostředků. Zdá se, že mnoho lidí, kteří mi zasílají stížnost, není seznámeno s mimosoudními opravnými prostředky dostupnými v jejich členských státech nebo s tím, že vnitrostátní nebo regionální veřejní ochránci práv mohou být oprávněni zabývat se jejich stížnostmi, včetně případů, kde se jedná o právo EU. Evropská síť veřejných ochránců práv je hlavním zdrojem pomoci vnitrostátním a regionálním veřejným ochráncům práv při co nejučinnějším vyřizování případů, které se týkají práva EU. V roce 2006 spadalo více než 75 % stížností, které jsem obdržel, mimo mou působnost, především proto, že se týkaly vnitrostátních nebo regionálních správ v členských státech. V převážné většině takových případů příslušelo jinému členovi Evropské sítě veřejných ochránců práv, aby se zabýval záležitostí, kvůli které byla stížnost podána. Ve všech takových případech a s předchozím svolením stěžovatele jsem buď předal stížnost přímo příslušnému veřejnému ochránci práv nebo poradil stěžovateli, kam se má obrátit. Přestože takové postoupení stížností a doporučení jsou bezpochyby velkou pomocí občanům, bylo by pro občany samozřejmě lepší, kdyby oslovili příslušného veřejného ochránce práv hned napoprvé.

Lépe cílená komunikační strategie

Proto v Evropské síti veřejných ochránců práv pracujeme tvrdě na tom, abychom občanům ukázali cestu ke správnému veřejnému ochránci práv poskytováním jasných a srozumitelných informací o četných možnostech odškodnění, které jim jsou dostupné na evropské, vnitrostátní a regionální úrovni. Tyto informace občané získávají díky odkazům na vnitrostátní a regionální veřejné ochránce práv uvedeným na mé internetové stránce, která minulý rok zaznamenala více než 44 000 návštěv, díky informacím o síti v mých publikacích a prostřednictvím společné prezentace s příslušnými vnitrostátními nebo regionálními veřejnými ochránci práv během mých informačních návštěv v členských státech.

Vedle činností, které probíhají v rámci sítě, jsme zesílili naše komunikační úsilí i obecněji. Během roku jsme vyvinuli tři hlavní strategie pro oslovení veřejnosti – komplexní mediální strategii, plán zásadního přepracování internetové stránky veřejného ochránce práv a politiku podloženou důkladným průzkumem s cílem zlepšit zaměření a oslovení potenciálních stěžovatelů. Tato posledně uvedená strategie je zásadní, pokud má být sníženo současné množství stížností, které spadají mimo mou působnost. Záměrem všech tří akcí je zajistit, aby všichni ti, kteří by mohli vznést přípustnou stížnost k evropskému veřejnému ochránci práv, věděli, jak to provést, a aby ti, jejichž

stížnosti spadají mimo mou působnost, věděli na koho se obrátit pro pomoc. Tyto komunikační aktivity by rovněž měly pomoci zvýšit informovanost široké veřejnosti o úloze evropského veřejného ochránce práv tím, že se pokusí zajistit spolupráci správy EU.

Setkání zaměstnanců

Jaký je význam řádné správy jak z hlediska pojmového, tak procesního, jak více zlepšit a podpořit kulturu služeb úřadu veřejného ochránce práv, jak oslovit občany obecně a jak se zaměřit na konkrétní specificky zaměřené posluchače, to byla některá z témat, o kterých se podrobně diskutovalo během úplně prvního setkání zaměstnanců evropského veřejného ochránce práv, které se uskutečnilo v říjnu 2006. Toto setkání je cvičením sebereflexe, kterého se účastní všichni zaměstnanci dané instituce a jehož cílem je rozvíjet a posilovat chápání hodnot a poslání této instituce a prosazovat jejich účinné šíření. Každý zaměstnanec je nabádán, aby se aktivně účastnil diskuzí a vyjádřil svůj názor na různá diskutovaná témata. Po setkání panuje všeobecná shoda, že se jasně ukázalo, že šlo o velmi produktivní a užitečnou zkušenost, která si zaslouží opakování.

Veškeré činnosti, o kterých jsem se zmínil v tomto úvodu, jsou podrobně zahrnuty ve výroční zprávě, zatímco kratší výkaz o činnosti veřejného ochránce práv se nachází ve výtahu a statistikách, které vycházejí také jako samostatná publikace. Doufám, že vám obě publikace poskytnou ucelený popis činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2006 a že se díky nim budete chtít dozvědět více o instituci, kterou mám tu čest vést. Já osobně se těším na další náročný rok, rok 2007, kdy budu mít dvojitý cíl, budu pracovat s institucemi na prosazování řádné správy a zaměřím se na své úsilí v oblasti komunikace tak, aby každý, kdo by mohl potřebovat využít služeb evropského veřejného ochránce práv, byl řádně a dostatečně informován o tom, jak postupovat.

Ve Štrasburku dne 22. února 2007

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

VÝTAH

Dvanáctá výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament je přehledem jeho činností v roce 2006. Je to čtvrtá zpráva, kterou předkládá P. Nikiforos DIAMANDOUROS, který se ujal funkce evropského veřejného ochránce práv dne 1. dubna 2003.

STRUKTURA ZPRÁVY

Zprávu tvoří šest kapitol a čtyři přílohy. Začíná osobní předmluvou evropského veřejného ochránce práv, v níž hodnotí hlavní činnosti a úspěchy roku a vytyčuje si myšlenky pro budoucnost. Tento výťah tvoří kapitolu 1.

V kapitole 2 jsou popsány postupy evropského veřejného ochránce práv při vyřizování stížností a provádění šetření. Podává přehled stížností, kterými se veřejný ochránce práv zabýval během roku, a to včetně tematického rozboru výsledků případů uzavřených po šetření. Tento rozbor se zabývá nejvýznamnějšími právními poznatky a faktickými nálezy obsaženými v jeho rozhodnutích v roce 2006.

Kapitola 3 sestává z výběru shrnutí rozhodnutí veřejného ochránce práv a pokrývá škálu subjektů a orgánů zúčastněných na stížnostech a šetřeních z vlastního podnětu. Shrnutí jsou uspořádána nejprve podle typu zjištění nebo výsledku a poté podle zúčastněných orgánů nebo institucí. Shrnutí rozhodnutí po šetření z vlastního podnětu a příklady otázek předložených vnitrostátními a regionálními veřejnými ochránci práv jsou uvedeny na konci této kapitoly.

Kapitola 4 je věnována vztahům s ostatními orgány a institucemi Evropské unie. Začíná nástinem významu konstruktivních pracovních vztahů mezi veřejným ochráncem práv a těmito orgány, poté následuje seznam nejrůznějších setkání a projektů, které se v této věci uskutečnily v roce 2006.

Kapitola 5 pojednává o vztazích mezi evropským veřejným ochráncem práv a společenstvím vnitrostátních, regionálních a místních veřejných ochránců práv v Evropě i mimo ni. Podrobně jsou popsány činnosti evropské sítě veřejných ochránců práv a obsažena je rovněž účast evropského veřejného ochránce práv na seminářích, konferencích a setkáních.

Kapitola 6 poskytuje přehled komunikačních činností evropského veřejného ochránce práv. Tato kapitola je rozdělena do šesti oddílů a týká se hlavních událostí roku, informativních cest veřejného ochránce práv, konferencí a setkání evropského veřejného ochránce práv i jeho spolupracovníků, vztahů se sdělovacími prostředky, publikací a on-line komunikace.

Příloha A obsahuje statistické údaje o činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2006. V přílohách B a C se uvádějí podrobnosti o rozpočtu a zaměstnancích evropského veřejného ochránce práv. Příloha D obsahuje rejstřík rozhodnutí obsažených v kapitole 3, a to podle čísla případu, jeho obsahu a typu údajného nesprávného úředního postupu. Také uvádí seznam nejdůležitějších případů a všech případů uzavřených s kritickou připomínkou v roce 2006.

SOUHRN

Poslání veřejného ochránce práv

Úřad evropského veřejného ochránce práv byl zřízen Maastrichtskou smlouvou jako součást občanství Evropské unie. Evropský veřejný ochránce práv šetří stížnosti týkající se nesprávného úředního postupu v činnosti orgánů a institucí Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu

prvního stupně při výkonu jejich soudní pravomoci. Se souhlasem Evropského parlamentu definoval veřejný ochránce práv „nesprávný úřední postup“ se zřetelem na lidská práva, právní stát a zásady řádné správy.

Kromě šetření zahájených na základě stížností jednotlivců, podniků a sdružení zahajuje veřejný ochránce práv i šetření z vlastního podnětu, setkává se se členy a úředníky orgánů a institucí EU a oslovuje občany s cílem informovat je o jejich právech a o uplatňování těchto práv.

Stížnosti a šetření v roce 2006

V roce 2006 obdržel veřejný ochránce práv 3 830 stížností. To znamená mírný pokles (2 %) ve srovnání s rokem 2005¹, ale také to potvrzuje ustálení počtu stížností na neslýchaně vysoké úrovni dosažené v roce 2004. Celkem 57 % všech stížností veřejnému ochránci práv bylo v roce 2006 podáno elektronicky, a to buď e-mailem nebo za použití formuláře na jeho internetové stránce. Ve 3 619 případech zaslali stížnosti přímo jednotliví občané a 211 stížností přišlo od sdružení nebo společností.

Téměř v 70 % případů byl veřejný ochránce práv stěžovatelům schopen pomoci, a to buď zahájením šetření jejich případů, předáním případu odpovědnému orgánu nebo podáním doporučení, kam se obrátit za účelem rychlého a účinného řešení daného problému.

V průběhu roku bylo zahájeno celkem 258 nových šetření na základě stížností. Veřejný ochránce práv také zahájil devět šetření z vlastního podnětu. V roce 2006 se zabýval 582 šetřeními, z nichž 315 pocházelo z roku 2005.

Stejně jako v předchozích letech se většina šetření, tj. 387 nebo 66 % z celkového počtu, týkala Evropské komise. Jelikož Komise je hlavním orgánem Společenství přijímajícím rozhodnutí, která mají přímý dopad na občany, je normální, že se stává hlavním terčem stížností občanů. 74 šetření (13 % z celkového počtu) se týkalo Úřadu pro výběr personálu Evropských společenství (EPSO), 49 (8 %) Evropského parlamentu a 11 (2 %) Rady Evropské unie.

K hlavním typům údajného nesprávného úředního postupu patřil nedostatek průhlednosti včetně odmítnutí poskytnout informace (ve 25 % případů), nečestné jednání nebo zneužití pravomoci (19 %), neuspokojivý postup (12 %), zbytečné průtahy (9 %), diskriminace (9 %), nedbalost (8 %), právní pochybení (5 %) a neschopnost zajistit plnění závazků, tj. neschopnost Komise plnit úlohu „ochránce Smlouvy“ vůči členským státům (4 %).

Celkem bylo prostřednictvím elektronické pošty obdrženo 3 540 individuálních žádostí, oproti zhruba 3 200 žádostem jak v roce 2005, tak v roce 2004. Všechny obdržely samostatnou odpověď od příslušného zaměstnance úřadu veřejného ochránce práv.

Výsledky šetření veřejného ochránce práv

V roce 2006 uzavřel veřejný ochránce práv 250 šetření, z nichž ve 247 případech šlo o šetření stížností a ve třech o šetření z vlastního podnětu. Přehled zjištění je uveden níže.

Případy bez nesprávného úředního postupu

V 95 případech nebyl na základě šetření veřejného ochránce práv zjištěn nesprávný úřední postup. Takový výsledek není pro stěžovatele vždy negativní, neboť alespoň obdrží od dotyčného orgánu nebo instituce úplné vysvětlení jejich kroků, stejně jako stanovisko veřejného ochránce práv k případu. Mezi příklady případů, u nichž nebyl v roce 2006 zjištěn nesprávný úřední postup, patří tyto:

- Veřejný ochránce práv obdržel stížnost týkající se Evropské investiční banky (EIB) a způsobu, kterým vyřizuje žádosti o informace ohledně jejího možného financování projektu v České

¹ Mělo by se poznamenat, že v roce 2006 se 281 stížností týkalo stejného předmětu, v roce 2005 se stejného předmětu týkalo 335 stížností.

republice. Ve své původní odpovědi na žádosti o informace EIB obecně poznamenala, že její odmítnutí poskytnout přístup je v souladu s jejími v tu chvíli platnými postupy a pravidly. V průběhu šetření veřejného ochránce práv přikročila k přesnějšímu vysvětlení, když odkázala na veřejný zájem s ohledem na mezinárodní vztahy. Veřejný ochránce práv došel k závěru, že EIB neporušila svá vlastní pravidla o přístupu k informacím, a uzavřel případ s tím, že nebyl zjištěn nesprávný úřední postup. Do budoucna však EIB navrhl, aby k případnému odmítnutí poskytnout informace doplnila přiměřené vysvětlení toho, proč tak činí, adresované osobě, která žádá o informace, dříve, než se záležitost dostane tak daleko, že je podnětem stížnosti veřejnému ochránci práv. (3501/2004/PB)

- Účastník otevřeného výběrového řízení, které organizoval Úřad pro výběr personálu Evropských společenství (EPSO), podal stížnost veřejnému ochránci práv ohledně toho, že výběrové řízení nebylo dostatečně průhledné a dobře zorganizované a že nebyly dodrženy časové lhůty pro registraci na výběrové zkoušky. Po svém šetření veřejný ochránce práv zjistil, že EPSO uchazečům pravidelně a v souladu s výzvou k vyjádření zájmu poskytoval informace o po sobě jdoucích fázích výběrového postupu. Dospěl k závěru, že informace poskytnuté úřadem EPSO byly jasné a přiměřené a že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. (472/2006/DK)
- Švédský překladatelský odbor vznesl stížnost k veřejnému ochránci práv ohledně výzvy k předložení nabídek v nabídkovém řízení, které vypsal Soudní dvůr. Výzva obsahovala požadavek, který nebyl zahrnut v původním oznámení o zadávání zakázek a který odbor nemohl splnit. Veřejný ochránce práv zjistil, že podle příslušných pravidel je u některých požadavků dostačující, pokud jsou uvedeny pouze v nabídkovém řízení a ne zároveň v oznámení o zadávání zakázek. Dospěl k závěru, že Soudní dvůr nezměnil v průběhu procesu podmínky, jak tvrdil stěžovatel, a proto nebyl shledán nesprávný úřední postup. (2523/2005/TN)

I když veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup, může určit, jak by orgán nebo instituce mohly v budoucnu zlepšit kvalitu své správy. V takových případech veřejný ochránce práv učiní další poznámku, jako tomu bylo např. v těchto případech:

- Veřejný ochránce práv nezjistil nesprávný úřední postup, pokud jde o rozhodnutí Parlamentu odmítnout nabídku stěžovatele ve výběrovém řízení. Avšak upozornil Parlament na jeho vlastní prohlášení ohledně jeho diskreční pravomoci u postupů týkajících se výzev k předložení nabídek. Veřejný ochránce práv poznamenal, že se nezdá, že by prohlášení v tomto případě bylo ve shodě s výzvou k podání nabídek nebo se zásadou řádné správy týkající se výkonu diskreční pravomoci. (1315/2005/BB)
- Veřejný ochránce práv Úřadu pro výběr personálu Evropských společenství (EPSO) navrhl, že kdykoli jmenovací orgán očekává, že odpověď na odvolání vyhotovenou podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu pro zaměstnance odešle po uplynutí předpokládané čtyřměsíční lhůty, měla by být zaslána prozatímní odpověď. Stalo se tak po šetření stížnosti od uchazeče, který neuspěl v otevřeném výběrovém řízení. EPSO u tohoto konkrétního případu vyjádřilo svou lítost z průtahu. Veřejný ochránce práv měl prospěch z příležitosti, kterou mu poskytla tato stížnost, protože mohl vysvětlit, že je oprávněný prozkoumat zákonnost rozhodnutí výběrové komise. EPSO v tomto případě popíral oprávnění veřejného ochránce práv k takovému počínání. (1217/2004/OV)

Případy vyřešené orgánem a smírným řešením

Vždy, kdy je to možné, se veřejný ochránce práv snaží dosáhnout pozitivního výsledku, který uspokojí stěžovatele i orgán, vůči němuž je stížnost vznesena. Spolupráce orgánů a institucí Společenství je nezbytná pro dosažení výsledků, které pomohou posílit vztahy mezi orgány a občany a vyhnout se potřebě nákladných a časově náročných soudních sporů.

V průběhu roku 2006 bylo 64 případů vyřešeno orgánem nebo institucí po podání stížnosti veřejnému ochránci práv. Mezi nimi byly tyto případy:

- Komise vyřešila případ opožděné platby týkající se výměnného pobytu mezi německým Berlínem a Haltonem ve Spojeném království poté, co místní orgán v Berlíně podal stížnost veřejnému ochránci práv. Komise také oznámila, že podnikla kroky ke zlepšení své správy v oblasti twinningových partnerství měst. Veřejný ochránce práv tuto reakci uvítal, ale dodal, že by také bylo vhodné se o takové případy zajímat. (3172/2005/WP)
- Komise souhlasila, že vyplatí dlužný plat jedné úřednici poté, co veřejný ochránce práv případ vyšetřil. Úřednice onemocněla brzy po nástupu do funkce a nakonec dostala invalidní důchod. Komise jí odmítla za dlouhé období zaplatit a tvrdila, že neposkytla žádné důkazy, které by ukazovaly, že její nepřítomnost měla zdravotní důvody. Jako výsledek šetření veřejného ochránce práv Komise souhlasila, že vyplatí dlužný plat i s úroky, kterých se stěžovatelka domáhala. (106/2005/TN)
- Výbor regionů proplatil cestovní výdaje zájemci o pracovní pohovor a souhlasil se zaplacením úroků poté, co veřejný ochránce práv případ prozkoumal. V odpovědi na stěžovatelovo tvrzení, že by se měl vylepšit postup úhrady, výbor oznámil, že průtah byl způsoben výjimečnými okolnostmi a že jejich postupy nevyžadují revizi. V další poznámce veřejný ochránce práv navrhl, že by se správní normy výboru měly dále vylepšit, pokud mají systematicky sledovat platební dokumentaci, jako je tato. Dalo by se to provést tak, že by se žadatelé kontaktovali v případě, že by nedodali některé důležité dokumenty, a v případě průtahů by žadatelé byli informováni o průtazích a jejich důvodech. (800/2006/WP)

Pokud šetření vede ke zjištění nesprávného úředního postupu, veřejný ochránce práv se snaží vždy pokud možno zajistit smírné řešení. V některých případech lze dospět ke smírnému řešení, pokud dotýčný orgán nebo instituce nabídnou stěžovateli finanční kompenzaci. Jakékoliv takové nabídky jsou činěny podle zásady *ex gratia*, tj. bez přiznání právní odpovědnosti a vytvoření precedentu.

V roce 2006 bylo navrženo 28 smírných řešení. Tři případy, včetně dvou případů, u kterých byl návrh podán v roce 2005, byly uzavřeny v průběhu roku po dosažení smírného řešení. Koncem roku 2006 bylo stále posuzováno 27 smírných řešení. K případům smírného řešení patřily v roce 2006 tyto případy:

- Evropská investiční banka (EIB) poskytla částečný veřejný přístup ke zprávě o auditu poté, co veřejný ochránce práv obdržel stížnost. Navíc souhlasila, že dotýčné společnosti udělí soukromý přístup k oddílům zprávy, která se týká konkrétně skupiny, do které společnost patří. Zpráva se týkala projektu v Africe, který byl podporován z fondů EU a kterého se skupina účastnila. EIB původně přístup ke zprávě zamítla. Veřejný ochránce práv uvítal konstruktivní přístup EIB jako vzor pro budoucí přístup k případům týkajícím se dokumentů. (1776/2005/GG)
- Po stížnosti německého občana Komise souhlasila, že přezkoumá svůj výklad evropské směrnice o ochraně osobních údajů². Podle stěžovatele veřejné orgány země Hamburku protizákonně předaly osobní údaje podnikům, přičemž věděly, že podniky tyto údaje použijí přímo pro účely marketingu. Komise původně uvedla, že směrnice o ochraně osobních údajů neposkytuje žádnou ochranu před takovou možností. Po zásahu veřejného ochránce práv souhlasila, že přezkoumá své hodnocení. (2467/2004/PB)
- Poté, co veřejný ochránce práv zasáhl do případu, Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA) souhlasila, že zruší plánované vymáhání příspěvků vyplacených stěžovateli. Veřejný ochránce práv zjistil, že EASA stěžovateli poskytla neúplné informace, které pro něj mohly být zavádějící, a jako smírné řešení navrhl, aby EASA zvážila zrušení vymáhání alespoň části příspěvků. EASA trvala na svém stanovisku, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, ale „s ohledem na jedinečnou povahu tohoto případu, s nejvyšší úctou k názoru veřejného ochránce práv“, zrušila vymáhání v plném rozsahu. (1729/2005/(PB)JF)

²

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46 ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 1995 L 281, s. 31.

Kritické připomínky, návrhy doporučení a zvláštní zprávy

Pokud není možné dosáhnout smírného řešení nebo pokud snaha o takové řešení je neúspěšná, veřejný ochránce práv buď případ uzavře kritickou připomínkou pro dotyčný orgán či instituci nebo předloží návrh doporučení.

Kritická připomínka je použita v případě, že (i) dotyčná instituce už se není schopna vyhnout nesprávnému úřednímu postupu, (ii) tento nesprávný úřední postup nebude mít obecné důsledky a (iii) nenastává potřeba následné aktivity ze strany veřejného ochránce práv. Kritická připomínka je potvrzením stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a ukazuje dotyčnému orgánu nebo instituci, co učinily špatně, tak aby se v budoucnu nesprávných úředních postupů vyvarovaly. V roce 2006 uzavřel veřejný ochránce práv kritickou připomínkou 41 šetření. Například:

- Veřejný ochránce práv kritizoval Komisi za to, že nepodniká další kroky k tomu, aby Německo vyhovělo rozsudku Evropského soudního dvora týkajícího se německého nařízení o obalech. Stalo se tak po vznesení stížnosti několika evropskými výrobci a distributory nápojů ohledně nečinnosti Komise v této záležitosti. Soudní dvůr rozhodl, že německé nařízení o obalech pro některé nápoje představuje překážku obchodu uvnitř Společenství. Vzhledem ke skutečnosti, že soudní řízení pro porušení povinnosti týkající se německého nařízení ještě probíhalo, veřejný ochránce práv se domníval, že v kontextu tohoto řízení by Komise mohla přihlédnout k jeho názorům vyjádřeným v kritické připomínce. (1037/2005/GG)
- Veřejný ochránce práv kritizoval EPSO, že neposkytl informace žádané uchazečem v otevřeném výběrovém řízení, které by mu pomohly pochopit jeho známky v překladatelské zkoušce, kterou nesložil. EPSO neuvedl, že by poskytnutí informací znamenalo nepřiměřenou administrativní zátěž, ani nepoukázal na jiné pádné důvody své neschopnosti poskytnout stěžovateli informace. (674/2004/PB)
- Veřejný ochránce práv kritizoval Komisi za to, že odmítá poskytnout přístup k dokumentům nevládní organizaci z oblasti životního prostředí Přátelé země. Dokumenty se týkaly vědeckých záležitostí z oblasti bezpečnosti geneticky modifikovaných potravin, které Komise poskytla Světové obchodní organizaci. Veřejný ochránce práv připomněl, že výjimky z veřejného přístupu musí být vykládány a uplatňovány důsledně, a zjistil, že v tomto případě Komise přijala nepřijatelně široký výklad dotyčných ustanovení. (582/2005/PB)

Pro orgány a instituce je důležité sledovat kritické připomínky veřejného ochránce práv, usilovat o řešení nevyjasněných problémů a v budoucnu se tak vyvarovat nesprávných úředních postupů. Pro rok 2007 má veřejný ochránce práv v úmyslu provést a zveřejnit studii o následném zpracování všech kritických připomínek z roku 2006 ze strany zúčastněných institucí. Také bude provedena obdobná studie o následném zpracování, která se bude věnovat 38 případům s další poznámkou z roku 2006.

U případů, kde se postup následného zpracování veřejným ochráncem práv nejeví jako nezbytný, tj. kde je možné, aby dotčená instituce vyloučila možnost nesprávného úředního postupu, nebo v případech, kdy je nesprávný úřední postup obzvláště závažný nebo má obecné důsledky, vytvoří obvykle veřejný ochránce práv návrh doporučení pro dotyčný orgán nebo instituci, která musí veřejnému ochránci práv do tří měsíců poskytnout podrobné zdůvodnění.

V průběhu roku 2006 bylo podáno třináct návrhů doporučení. Navíc deset návrhů doporučení z roku 2005 vedlo k přijetí rozhodnutí v roce 2006. V průběhu roku byly uzavřeny čtyři případy poté, co byly návrhy doporučení příslušným orgánem přijaty. Dva případy vyústily ve zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Devět případů bylo uzavřeno z jiných důvodů. Koncem roku 2006 bylo stále posuzováno devět návrhů doporučení, včetně jednoho z roku 2004. Mezi návrhy doporučení z roku 2006 patří tyto:

- Veřejný ochránce práv naléhal na Komisi, aby se co nejrychleji zabývala evropskou směrnicí o pracovní době. Německý lékař vznesl stížnost, že Německo porušilo tuto směrnici, pokud jde o lékaře v nemocnicích a čas, který stráví v pohotovosti na telefonu. Komise si stála za tím, že

změny směrnice právě probíhají. Veřejný ochránce práv však usoudil, že Komise nemá právo nekonečně odkládat řešení stížnosti na základě toho, že směrnice bude možná v budoucnu změněna. (3453/2005/GG)

- Veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby opravila nepřesné a zavádějící informace, které se objevily na letácích, plakátech a ve video prezentaci o právech cestujících v letecké dopravě. Stalo se tak po dvou stížnostech od dvou sdružení leteckých společností. Kritizovaly informace poskytované Komisí o právech cestujících na kompenzaci a pomoc v případě odepření nástupu na palubu, zrušení letu či dlouhého zpoždění. Ačkoli veřejný ochránce práv neshledal všechna tvrzení stěžovatelů jako odůvodněná, odhalil v informačních materiálech některá nepřesná a zavádějící tvrzení a požádal Komisi, aby je opravila. (1475/2005/(IP)GG a 1476/2005/(BB)GG)

Podrobné stanovisko Komise k návrhu doporučení veřejného ochránce práv k případu 3453/2005/GG mělo být doručeno v prosinci 2006 a k případům 1475/2005/(IP)GG a 1476/2005/(BB)GG v březnu 2007. Vzhledem k tomu, že tato šetření ještě nebyla koncem roku 2006 uzavřena, nevyskytují se ve třetí kapitole této zprávy.

Mezi návrhy doporučení přijatými v roce 2006 byly tyto:

- Komise přijala zjištění veřejného ochránce práv, že řádná správní praxe by bývala vyžadovala, aby Komise požadovala vysvětlení tvrzení pronesených na zasedání německého regionálního parlamentního výboru, a potvrdila, že se o to pokusí. Stalo se tak po návrhu doporučení, ve kterém veřejný ochránce práv naléhal na Komisi, aby přijala přiměřené kroky k tomu, aby zjistila, zda prodej státem vlastněné společnosti v Německu obnášel prvky státní podpory. Podle stěžovatele by to vyžadovalo vysvětlit tvrzení na zasedání regionálního parlamentního výboru, podle kterých se jednalo o státní podporu. (642/2004/GG)
- Komise přijala návrh doporučení, ve kterém ji veřejný ochránce práv vyzval, aby co nejrychleji přijala rozhodnutí ve věci stěžovatelovy stížnosti o přestupku a sdělila své rozhodnutí stěžovateli. Dánský obchodník s automobily se obrátil na veřejného ochránce práv a tvrdil, že Komise nesplnila svůj závazek nalézt řešení jeho stížnosti o přestupku týkající se dánských daní na dovážené automobily. (956/2004/PB)

Pokud orgán nebo instituce Společenství na návrh doporučení nereagují dostatečně, může evropský veřejný ochránce práv podat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Je to jeho poslední zbraň i poslední zásadní krok, který ve věci podniká, neboť přijetí usnesení a výkon pravomocí jsou věci politické úvahy Parlamentu. V roce 2005 byly předloženy dvě zvláštní zprávy:

- Veřejný ochránce práv vyzval Radu, aby znovu posoudila volbu jazyků použitých na internetových stránkách předsednictví EU. Stalo se tak po podání stížnosti německým sdružením, které tvrdí, že by tyto internetové stránky měly být dostupné nejen v angličtině a francouzštině, ale také v němčině. Rada tvrdí, že jedině členský stát, který předsedá, je odpovědný za své internetové stránky. Veřejný ochránce práv nesouhlasil a po zamítnutí návrhu doporučení předložil záležitost Evropskému parlamentu. (1487/2005/GG)
- Ve zvláštní zprávě Parlamentu veřejný ochránce práv tvrdí, že tvrzení Komise, že nebyla schopna dosáhnout politické shody ohledně toho, jak postupovat, ji nezprošťuje povinnosti se řádně zabývat stížností na porušení práva. Německý poskytovatel služeb v oblasti sportovního sázení vznesl stížnost ke Komisi poté, co mu německé orgány přikázaly zastavit nabízení jeho služeb, čímž ho přinutily ukončit podnikání. Z pohledu stěžovatele se jednalo o porušení Svobody poskytovat služby. Po předložení zvláštní zprávy sdělila Komise Parlamentu a veřejnému ochránci práv, že přijala rozhodnutí o stížnosti na porušení práva. (289/2005/GG)

Šetření z vlastního podnětu

Veřejný ochránce práv využívá oprávnění zahájit šetření z vlastního podnětu ve dvou zásadních případech. Zaprvé může tuto pravomoc využít k šetření možného nesprávného úředního postupu, když stížnost podává neoprávněná osoba (tj. když stěžovatel není občanem nebo obyvatelům Evropské unie nebo právnickou osobou se sídlem v členském státě EU). V roce 2006 bylo zahájeno

pět takových šetření z vlastního podnětu. Veřejný ochránce práv může využít oprávnění na šetření z vlastního podnětu rovněž při řešení domnělých systémových problémů orgánů. V roce 2006 tak učinil čtyřikrát, včetně těchto dvou případů:

- Veřejný ochránce práv požádal Komisi o vyšetření možnosti zvýšeného využití mediace při řešení sporů, které plynou ze zakázek, které financuje. Komise odpověděla kladně a přijala závazek nabádat k alternativním metodám řešení sporů v budoucnosti tím, že do svých standardních veřejných zakázek vloží nepovinnou doložku o mediaci. Při uzavírání šetření požádal veřejný ochránce práv Komisi, aby mu do 30. června 2007 poskytla informace o sledování týkající se jak doložky o mediaci, tak úsilí o rozšíření využití mediace vyvinutého institucí, aby byly zahrnuty spory o grantech. Veřejný ochránce práv také zdůraznil, že je důležité doporučit využití mediace u sporů mezi dodavateli a subdodavateli. (OI/1/2006/TN)
- V lednu 2006 veřejný ochránce práv zahájil šetření z vlastního podnětu týkající se pravidel a postupů Evropského parlamentu ohledně horní věkové hranice v jeho programu pro stážisty. Ve svých doporučeních veřejný ochránce práv odkazoval na (i) článek 21 zákazu diskriminace Listiny základních práv Evropské unie, (ii) nedávnou judikaturu Soudního dvora, podle které je zásada zákazu diskriminace na základě věku obecnou zásadou práva Společenství, a (iii) rozhodnutí Komise, které následovalo po doporučení veřejného ochránce práv, zrušit věkovou hranici v jejím programu pro stážisty. Parlament informoval veřejného ochránce práv, že od 15. února 2006 v programu pro stážisty již horní věkovou hranici neuplatňuje. (OI/3/2006/BB)

Nejdůležitější případy, které jsou příkladem osvědčených postupů

Výše uvedené ohlasy **Evropské komise** na šetření veřejného ochránce práv zahájené z vlastního podnětu o mediaci (OI/1/2006/TN) a **Evropského parlamentu** na šetření z vlastního podnětu o možné diskriminaci na základě věku (OI/3/2006/BB) jsou názornými příklady osvědčených postupů, které si zaslouží být zařazeny mezi „nejdůležitější případy“, které jsou ve výroční zprávě veřejného ochránce práv pro rok 2006 uvedeny jako význačné. Také slouží jako vzor pro další orgány a instituce EU ohledně toho, jak nejlépe reagovat na podněty veřejného ochránce práv. Komise dále prokázala ochotu konstruktivně pracovat s veřejným ochráncem práv na výše uvedeném případě, když souhlasila, že přezkoumá svůj výklad evropské směrnice o ochraně osobních údajů (2467/2004/PB). Když pochopila argumenty veřejného ochránce práv a obavy stěžovatele, ukázala, že je ochotná dostat občana do centra svých činností. Veřejný ochránce práv takovou reakci chválí.

Další příklad konstruktivní odezvy ze strany institucí v roce 2006 se objevil u případu **106/2005/TN** uvedeného výše, kde Komise souhlasila se zaplacením dlužné částky úřednici jako součást jejího platu, stejně jako úroků. **Evropská agentura pro bezpečnost letectví (EASA)** poskytla příklad skutečné kultury služeb, když navzdory tomu, že nadále trvala na tom, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, souhlasila se smírným řešením veřejného ochránce práv (viz **1729/2005/JF** výše). Konečně inovativní způsob, jakým **Evropská investiční banka (EIB)** vyhověla žádosti stěžovatele o přístup ke zprávě o auditu u případu **1776/2005/GG**, zatímco zároveň chránila zákonné zájmy třetích stran, je příkladem reakce na stížnost, která by do budoucna mohla sloužit jako vzor přístupu k případům týkajícím se dokumentů.

Další analýza

Závěrečný oddíl druhé kapitoly výroční zprávy obsahuje přezkum těchto a jiných případů z pohledu těchto tematických kategorií: (i) otevřenost, včetně přístupu k dokumentům a informacím, stejně jako ochrana údajů; (ii) Komise jako „ochránce Smlouvy“; (iii) výběrová řízení, smlouvy a granty a (iv) personální záležitosti, včetně nábory pracovníků.

Třetí kapitola zprávy obsahuje shrnutí 59 rozhodnutí z celkového počtu 250 konečných rozhodnutí učiněných v roce 2006. Tato shrnutí odrážejí celou škálu témat a orgánů, které jsou předmětem šetření veřejného ochránce práv, a veškeré nálezy jím učiněné.

Rozhodnutí o ukončení případu jsou obvykle zveřejněna na internetových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angličtině a v jazyce, v němž byla stížnost předložena.

Vztahy s orgány a institucemi Evropské unie

Aby evropský veřejný ochránce práv vykonával svou práci pro občany účinně, nezbytně potřebuje mít konstruktivní pracovní vztahy s orgány a institucemi Evropské unie. Spolupráce probíhá formou pravidelných setkání a společných akcí. Veřejný ochránce práv využívá příležitostí, které tato setkání nabízejí, aby vysvětlil svou úlohu při prosazování řádné správy v orgánech a institucích.

Zvlášť důležitá byla v roce 2006 dvoustranná setkání s evropskými komisaři, kde se diskutovalo o používání nového postupu Komise při zabývání se šetřeními veřejného ochránce práv, který byl zaveden v listopadu 2005. V červnu se veřejný ochránce práv také účastnil velmi přínosného setkání se zaměstnanci Komise, kteří odpovídají za koordinaci vyřizování šetření veřejného ochránce práv. Klíčovou úlohu při zprostředkování těchto setkání sehrály místopředsedkyně Komise Margot WALLSTRÖMOVÁ, která je mimo jiné odpovědná za vztahy s veřejným ochráncem práv, a generální tajemnice Komise Catherine DAYOVÁ. Margot WALLSTRÖMOVÁ také v prosinci promluvila k zaměstnancům veřejného ochránce práv ve Štrasburku a přehledně popsala úsilí Komise o zlepšení vztahů s občany.

Veřejný ochránce práv nadále v roce 2006 stavěl na svých konstruktivních pracovních vztazích se členy Evropského parlamentu. Vedle řady osobních setkání s poslanci se pan DIAMANDOUROS v průběhu roku 2006 zúčastnil čtyř setkání petičního výboru, během nichž představil svou výroční zprávu a zvláštní zprávy, které se zabývaly řadou témat. Na žádost výboru byl veřejný ochránce práv také zastoupen některým ze svých podřízených na každém setkání, které výbor během daného roku organizoval.

Veřejný ochránce práv v roce 2006 pokračoval v oslovování dalších orgánů a institucí. V březnu se setkal s předsedy Soudního dvora, Soudu prvního stupně a Soudu pro veřejnou službu, předsedou Účetního dvora a předsedou Evropské investiční banky v Lucemburku. V říjnu se setkal s řediteli Evropské agentury pro obnovu a Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání v Řecku. Po celý rok také prezentoval svou práci různým skupinám zaměstnanců evropských institucí v Bruselu, Lucemburku a Štrasburku.

S úmyslem zajistit nejlepší možné služby pro občany podepsal veřejný ochránce práv v roce 2006 několik důležitých dohod.

V březnu podepsal novou dohodu s Parlamentem, která se týká spolupráce v oblastech jako politika nemovitostí, informační technologie a komunikace. Nová dohoda by veřejnému ochránci práv měla umožnit co nejrozměněji využít zdrojů poskytnutých jeho úřadu a zároveň mu zajistit naprostou autonomii práce.

Další důležitou dohodou, která byla v roce 2006 podepsána, bylo memorandum o porozumění s evropským inspektorem ochrany údajů. Účelem dohody je zajistit nakládání se stížnostmi týkajícími se ochrany osobních údajů a vyhnout se zbytečnému zdvojení. Veřejný ochránce práv a inspektor ochrany údajů Peter HUSTINX podepsali memorandum o porozumění dne 30. listopadu v Bruselu.³

Dříve ten samý den veřejný ochránce práv podepsal dohodu se španělskou vládou, která má občanům umožnit podávat stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv v kterémkoli z úředních jazyků ve Španělsku (baskičtina, katalánština / valencijština a galicijština). Podpisem dohody veřejný ochránce práv svůj postup sladil se závěry Rady EU z června 2005, které stanovují použití

³ Memorandum o porozumění mezi evropským veřejným ochráncem práv a evropským inspektorem ochrany údajů; Úř. věst. 2007 C 27, s. 21.

těchto jazyků k usnadnění komunikace občanů s institucemi EU. Stálý zástupce Španělska v EU, velvyslanec Carlos BASTARRECHE SAGÜES, dohodu podepsal jménem španělské vlády.

Spolupráce s veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány

Evropský veřejný ochránce práv úzce spolupracuje se svými kolegy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, aby zajistil, že jsou stížnosti občanů na právo EU řešeny rychle a účinně. To je zvláště důležité vzhledem k tomu, že mnoho stěžovatelů se na evropského veřejného ochránce práv obrací, když mají problémy s vnitrostátní, regionální nebo místní správou. V mnoha případech může účinný opravný prostředek poskytnout veřejný ochránce práv v dotčené zemi. Stejně důležitá je tato spolupráce při mapování důležitých událostí ve světě veřejných ochránců práv, při výměně informací o právu EU a sdílení osvědčených postupů. Tato spolupráce se většinou uskutečňuje pod záštitou evropské sítě veřejných ochránců práv, přestože se evropský veřejný ochránce práv stejně tak zúčastňuje i konferencí, seminářů a setkání mimo tuto síť.

Evropská síť veřejných ochránců práv

Do Evropské sítě veřejných ochránců práv patří nyní téměř 90 úřadů ve 31 zemích, s vnitrostátní a regionální působností v celé Evropské unii a na vnitrostátní úrovni v zemích, které požádaly o členství v EU, dále v Norsku a na Islandu. Při vyřizování případů slouží síť jako účinný mechanismus spolupráce. Pokud je to možné, předává evropský veřejný ochránce práv případy přímo vnitrostátním a regionálním veřejným ochráncům práv nebo stěžovatelům vhodně poradí. V roce 2006 evropský veřejný ochránce práv doporučil 828 stěžovatelům, aby se obrátili na vnitrostátního nebo regionálního veřejného ochránce práv a v 363 případech (z nichž se 270 týkalo stejného předmětu) předal stížnost přímo příslušnému veřejnému ochránci práv.

Vedle běžné neformální výměny informací v rámci sítě existuje i zvláštní postup, jehož prostřednictvím si vnitrostátní nebo regionální veřejní ochránci práv mohou vyžádat písemnou odpověď na dotazy ohledně práva EU a jeho výkladu, včetně dotazů, které vyvstávají v průběhu řešení určitých případů. Evropský veřejný ochránce práv poskytuje odpověď přímo nebo případy případně postupuje dalším orgánům a institucím EU. V roce 2006 byly obdrženy dva takové dotazy (jeden od vnitrostátních a jeden od regionálních veřejných ochránců práv) a tři byly vyřízeny (včetně dvou z roku 2005). Podrobnosti dotazů jsou uvedeny v kapitole 3.

Síť se rovněž věnuje i výměně zkušeností a osvědčených postupů – cílům, kterých se snaží dosáhnout prostřednictvím seminářů a setkání, pravidelného informačního bulletinu, elektronického diskusního fóra a každodenního elektronického zpravodajství.

Semináře pro vnitrostátní a regionální veřejné ochránce práv každý druhý rok pořádá evropský veřejný ochránce práv spolu se svými vnitrostátními nebo regionálními partnery. Pátý seminář regionálních veřejných ochránců práv členských států EU, pořádaný veřejným ochráncem práv pro místních orgány státní správy v Anglii, panem Tonym REDMONDEM, a evropským veřejným ochráncem práv se uskutečnil v Londýně od 19. do 21. listopadu. Této události se zúčastnilo přibližně 80 účastníků z každé ze šesti zemí, kde jsou veřejní ochránci práv na regionální úrovni (jmenovitě Belgie, Německo, Španělsko, Itálie, Rakousko a Spojené království⁴). Téma semináře znělo „Spolupráce na prosazování řádné správy a obraně práv občanů v EU“. Program zahrnoval zasedání o právu EU, o prosazování řádné správy, vyřizování stížností a spolupráci veřejných ochránců práv.

Kontaktní pracovníci, kteří fungují jako první kontaktní body pro síť v rámci úřadů vnitrostátních veřejných ochránců práv, se rovněž setkávají každé dva roky. Pátý seminář kontaktních pracovníků se uskutečnil od 18. do 20. června ve Štrasburku. Nesl název „Podporování základních práv – sdílení osvědčených postupů“, seminář se zaměřil na poskytnutí prostoru pro výměnu postojů mezi kontaktními pracovníky týkajícími se osvědčených postupů v jejich institucích, stejně jako na diskuzi o jejich práci na prosazování základních práv. Seminář rovněž kontaktním pracovníkům

⁴ Země jsou uvedeny v pořadí podle protokolu EU; tj. abecedně podle jména každé země v jejím vlastním jazyce. Toto pořadí podle protokolu se používá v celé této publikaci.

poskytl příležitost přezkoumat fungování sítě a navrhnout způsoby jeho vylepšení. Celkem se semináře zúčastnilo 28 účastníků z 26 evropských zemí, poprvé včetně zástupců z institucí vnitrostátního veřejného ochránce práv Bulharska, Chorvatska a Rumunska.

Bulletin *Evropští veřejní ochránci práv – bulletin* v roce 2005 nadále sloužil jako nesmírně cenný nástroj pro výměnu informací o právu EU a osvědčených postupech. Dvě vydání z dubna a října obsahovala články o nadřazenosti práva EU, vzájemném uznávání kvalifikací v EU, evropském právu životního prostředí a přístupu k informacím o životním prostředí, úloze veřejných ochránců práv při kontrole věznic, všeobecném přístupu k širokopásmovému internetu, diskriminaci v přístupu k zaměstnání, svobodě projevu, právech dětí a problémech migrace a azylu. Internetová diskuse veřejného ochránce práv a prostory pro sdílení dokumentů se nadále během roku rozvíjely a umožňovaly úřadům sdílet informace prostřednictvím zasilání a zveřejňování otázek a odpovědí. Bylo zahájeno několik hlavních diskuzí o tak rozmanitých otázkách, jako je sledování věznic, status osoby s trvalým pobytem pro děti přistěhovalců narozené v EU, boj proti diskriminaci a prosazování rovného zacházení a právo volit v místních volbách v EU. Také elektronický zpravodaj veřejného ochránce práv – *Denní zprávy veřejného ochránce práv* – vycházel každý pracovní den a obsahoval články, tiskové zprávy a oznámení z úřadů z celé sítě.

Informativní návštěvy u veřejných ochránců práv v členských státech a kandidátských zemích se také ukázaly být vysoce účinné, pokud se rozvoje sítě týče, a představují výborný prostředek pro zvyšování povědomí o nástrojích komunikace, které síť poskytuje. V průběhu roku 2006 navštívil evropský veřejný ochránce práv své kolegy veřejné ochránce práv v Lucembursku (březen), Španělsku (květen), Severním Irsku (listopad) a Bulharsku (listopad).

Setkání

V průběhu roku přesáhlo úsilí evropského veřejného ochránce práv o spolupráci s jeho partnery rámec činnosti evropské sítě veřejných ochránců práv. S cílem šířit povědomí o veřejných ochráncích práv, diskutovat o vztazích mezi orgány a vyměňovat si osvědčené postupy se zúčastnil 28 akcí pořádaných vnitrostátními a regionálními veřejnými ochránci práv a setkal se s mnoha veřejnými ochránci práv a zástupci institucí veřejných ochránců práv v rámci EU i mimo ni.

Komunikační činnosti

Oslovování občanů je ústřední činností funkce veřejného ochránce práv. Úsilí věnované šíření informací týkajících se práva podat stížnost na nesprávný úřední postup v roce 2006 ještě více vzrostlo. Veřejný ochránce práv a jeho zaměstnanci během konferencí, seminářů a setkání, která se konala v průběhu roku, přednesli přibližně 120 prezentací. Návštěvy Lucemburska, Španělska, Severního Irsku a Bulharska veřejnému ochránci práv poskytly další příležitost ke zvýšení informovanosti občanů v těchto zemích.

Mediální činnost v roce 2006 vzrostla, novinářům v celé Evropě bylo rozesláno 22 tiskových zpráv. Mezi diskutované otázky patřila volba jazyků na internetových stránkách předsednictví EU, průhlednost v oblasti zájmových skupin a dotací, stížnost ohledně toho, že nebyla řádně uplatněna směrnice o pracovní době, a nedostatečná otevřenost ve fungování Rady. Veřejný ochránce práv poskytl přes 40 rozhovorů novinářům z novin, rozhlasu a televize a elektronických médií v Bruselu, Štrasburku i jinde. Svou činnost dále představil během tiskových konferencí a setkání, kde rovněž odpovídal na otázky.

Během celého roku byly materiály o práci evropského veřejného ochránce práv široce distribuovány, zejména pak při dnech otevřených dveří, které uspořádal Evropský parlament v květnu. V roce 2006 vyšla nová vydání dvou důležitých komunikačních nástrojů: průvodce stížností a formulář nazvaný *Evropský veřejný ochránce práv: Mohl by vám pomoci?*, který je dostupný ve 23 jazycích, a *Evropský veřejný ochránce práv – na první pohled*, brožura ve 25 jazycích. Francouzské vydání pamětního svazku veřejného ochránce práv nazvaného *The European Ombudsman: Origins, Establishment, Evolution (Evropský veřejný ochránce práv: původ, založení, vývoj)* vyšel v listopadu v tvrdých i měkkých deskách. Veřejný ochránce práv nadále v průběhu roku distribuoval výtisky dalších svých publikací, zejména potom *Evropského kodexu řádného administrativního chování* ve

25 jazycích. Kodex vyšel v roce 2006 v makedonštině, aby pomohl při prosazování řádné správy v Bývalé jugoslávské republice Makedonie.

Internetová stránka veřejného ochránce práv se pravidelně aktualizovala, objevovala se zde rozhodnutí, tiskové zprávy a podrobnosti o činnosti veřejného ochránce práv v oblasti komunikace. V květnu se tato internetová stránka společně se stránkami ostatních orgánů, institucí a agentur EU přesunula na novou .EU doménu na nejvyšší úrovni. Současná oficiální adresa je: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Od 1. ledna do 31. prosince 2006 zaznamenaly internetové stránky veřejného ochránce práv 416 533 jednotlivých návštěvníků. Nejnavštěvovanější částí byla anglická jazyková verze, následovaná francouzskou, španělskou, německou a italskou verzí. Pokud jde o geografický původ návštěvníků, nejvíce jich pocházelo z Itálie, následovalo Švédsko, Spojené království, Španělsko a Německo. Sekce s odkazy na internetové stránce veřejného ochránce práv obsahuje odkazy na stránky vnitrostátních a regionálních veřejných ochránců práv v celé Evropě. V roce 2006 tyto stránky s odkazy zaznamenaly přes 44 000 návštěv, což jasně ukazuje, že koordináční činnost evropského veřejného ochránce práv týkající se sítě veřejných ochránců má pro občany přidanou hodnotu.

Interní vývoj

Evropský veřejný ochránce práv pokračoval ve svém úsilí zajistit, aby byla tato instituce vybavena pro vyřizování stížností občanů 25 členských států v 21 jazycích Smlouvy. Přípravy rovněž probíhaly v očekávání přistoupení Bulharska a Rumunska dne 1. ledna 2007.

Pokud jde o zaměstnance, veřejný ochránce práv dne 1. srpna 2006 po otevřeném výběrovém řízení jmenoval svého prvního generálního tajemníka. Také byl přijat třetí hlavní právní dohlížitel pro právní oddělení, aby dále pomohl posílit postupy řízení případů a kontrolu kvality.

Plán pracovních míst veřejného ochránce práv vykazoval v roce 2006 celkem 57 pracovních míst, ve srovnání s 51 pracovními místy v roce 2005. Tento nárůst byl způsoben především přípravami na přistoupení Bulharska a Rumunska a prováděním rozhodnutí o dosažení plné autonomie vůči oddělení Parlamentu ohledně řízení zaměstnanců veřejného ochránce práv. V roce 2007 se neočekává žádný nárůst rozpočtu, který byl přijat rozpočtovými orgány v prosinci 2006.

S úmyslem rozvinout a posílit porozumění hodnotám a posláním této instituce a prosazování jejich účinného předávání zorganizoval veřejný ochránce práv v říjnu 2006 setkání zaměstnanců. To bylo poprvé v její krátké historii, co tato instituce podnikla takovou věc.

V rámci příprav na toto setkání byli zaměstnanci vyzváni, aby vyjádřili své postoje ohledně celkového fungování úřadu a širšího dopadu dosavadní činnosti veřejného ochránce práv prostřednictvím účasti na cvičeních sebehodnocení. To proběhlo formou dotazníku, ve kterém zaměstnanci hodnotili různé aspekty pracovních postupů a metod činnosti evropského veřejného ochránce práv v různých oblastech činnosti instituce, stejně jako úspěchy veřejného ochránce práv z širšího pohledu. Dalším cílem této důležité akce bylo zajistit lepší řízení rizik v rámci instituce, jak to vyžadují normy vnitřní kontroly EU.

Výsledky dotazníků společně s dalšími podkladovými materiály posloužily jako základ pro rámcové diskuze během akce, které se zaměřily na (i) význam řádné správy jak z hlediska pojmového, tak procesního, (ii) na to, jak oslovit občany ve velkém a jak se zaměřit na konkrétní, specificky zaměřené posluchače, a (iii) jak dále zvýšit a prosazovat kulturu služeb v rámci úřadu veřejného ochránce práv. Každý zaměstnanec byl nabádán, aby se aktivně účastnil diskuzí. Po setkání se dospělo k obecné shodě ohledně toho, že tato akce rozhodně byla velmi přínosnou a užitečnou zkušeností, která zaslouží opakování.

Veřejný ochránce práv přijal novou strukturu rozpočtu pro rok 2007. Celkově bylo z rozpočtu na rok 2007 přiděleno 8 152 800 EUR (oproti 7 682 538 EUR v roce 2006).

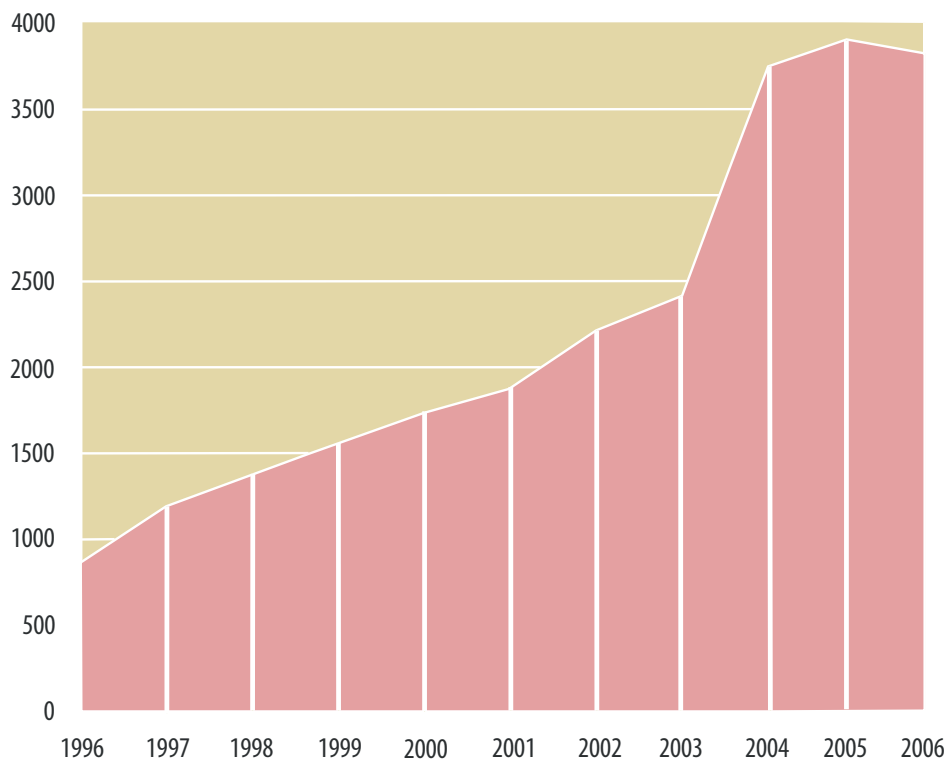

STATISTIKY

1 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ BĚHEM ROKU 2006

1.1	CELKOVÝ POČET PŘÍPADŮ V ROCE 2006	4 422 ¹
	– Šetření neuzavřená do 31. prosince 2005	315 ²
	– Stížnosti čekající na rozhodnutí o přípustnosti k 31. prosinci 2005	270
	– Stížnosti přijaté v roce 2006	3 830 ³
	– Šetření z vlastního podnětu evropského veřejného ochránce práv	9

Počet stížností přijatých v letech 1996–2006

¹ Z nichž 281 stížností se týkalo stejného předmětu.

² Z toho tři šetření z vlastního podnětu evropského veřejného ochránce práv a 312 šetření na základě stížností.

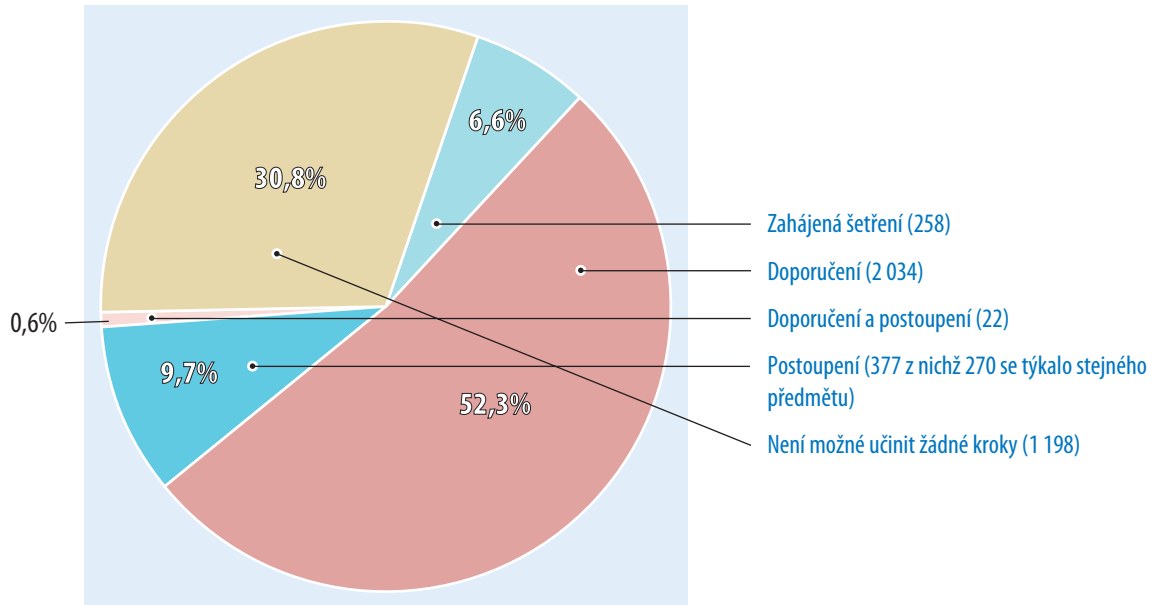
³ Z nichž se 281 stížností týkalo stejného předmětu, viz poznámka pod čarou 1.

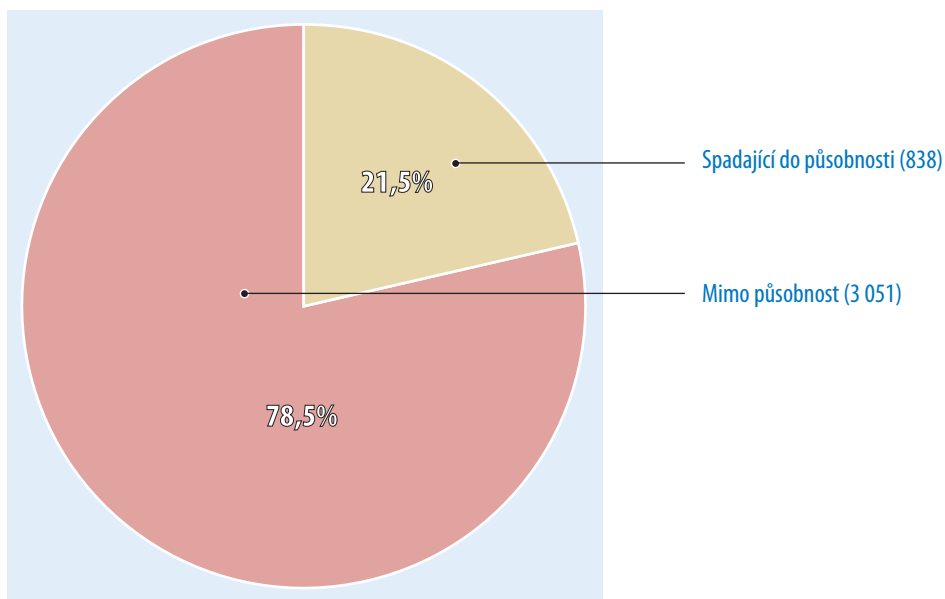
1.2 DOKONČENÁ POSOUZENÍ PŘÍPUSTNOSTI / NEPŘÍPUSTNOSTI95%

1.3 KLASIFIKACE STÍŽNOSTÍ

1.3.1 Podle typů kroků učiněných evropským veřejným ochráncem práv ve prospěch stěžovatelů

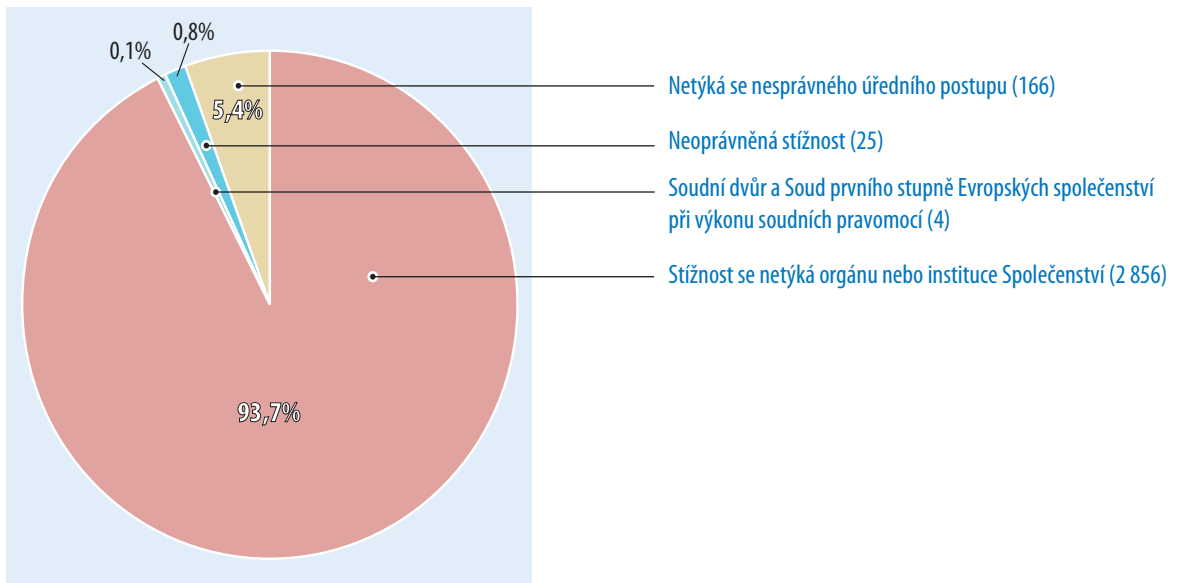

1.3.2 Podle působnosti evropského veřejného ochránce práv

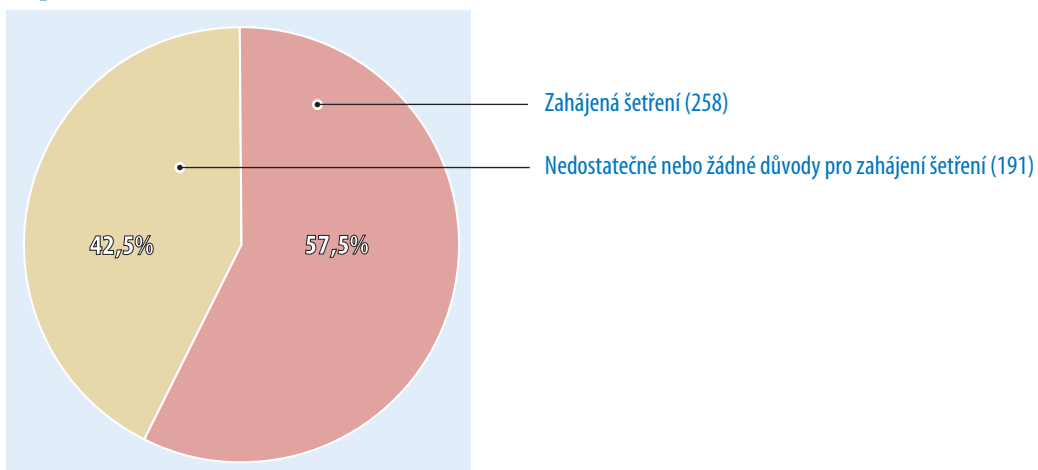

MIMO PŮSOBNOST

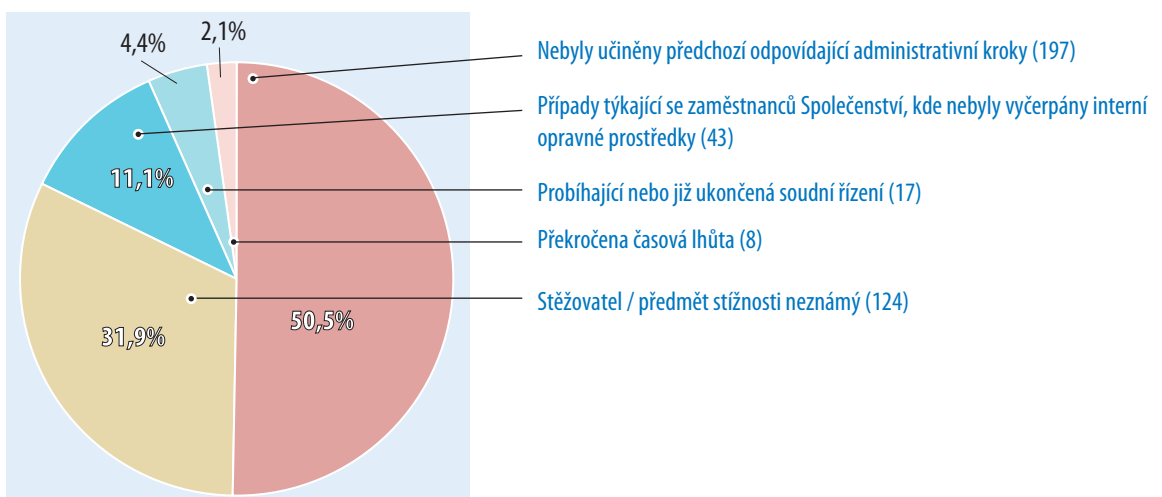

SPADAJÍCÍ DO PŮSOBNOSTI

Přípustné stížnosti

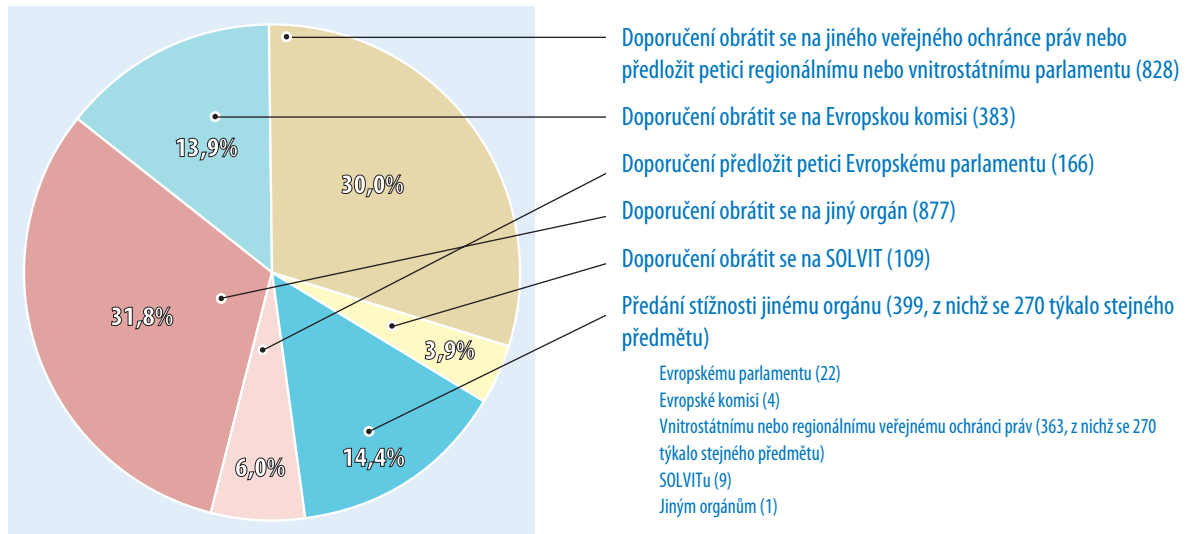
Nepřípustné stížnosti

2 DOPORUČENÍ A POSTOUPENÍ

(V některých případech bylo poskytnuto více než jedno doporučení.)

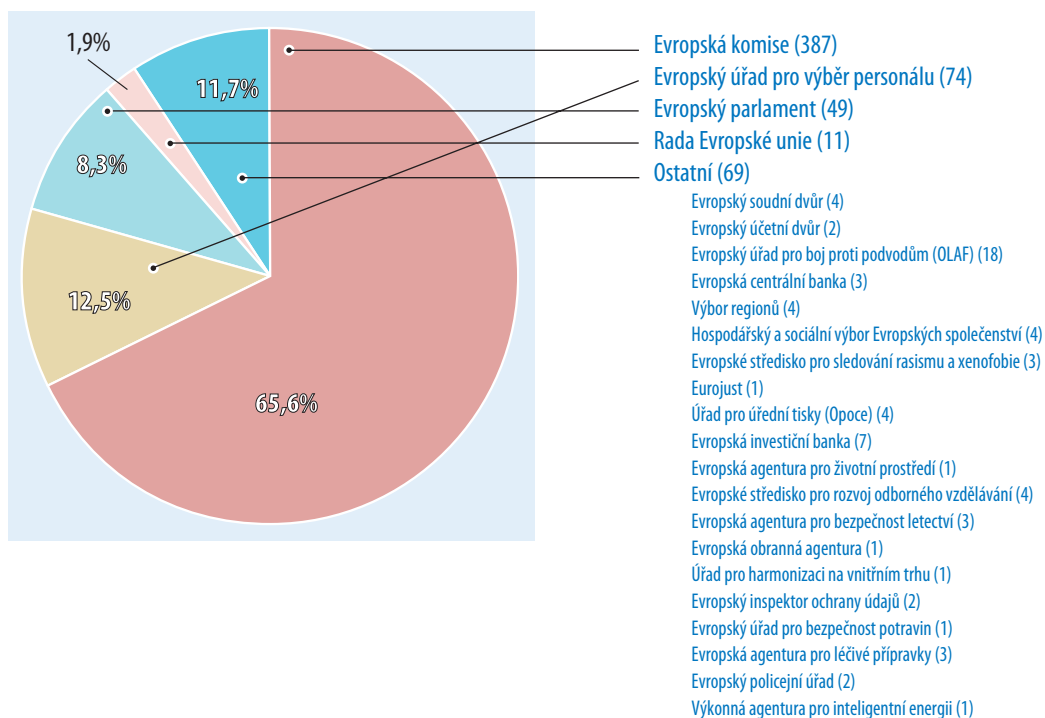

3 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ V ROCE 2006 582

V roce 2006 evropský veřejný ochránce práv uzavřel 582 šetření. 267 z nich, z čehož devět bylo zahájeno z vlastního podnětu, bylo zahájeno v roce 2006, zatímco 315, z čehož tři byly zahájeny z vlastního podnětu, pocházelo z roku 2005.

3.1 ORGÁNY A INSTITUCE, KTERÝCH SE ŠETŘENÍ TÝKALO

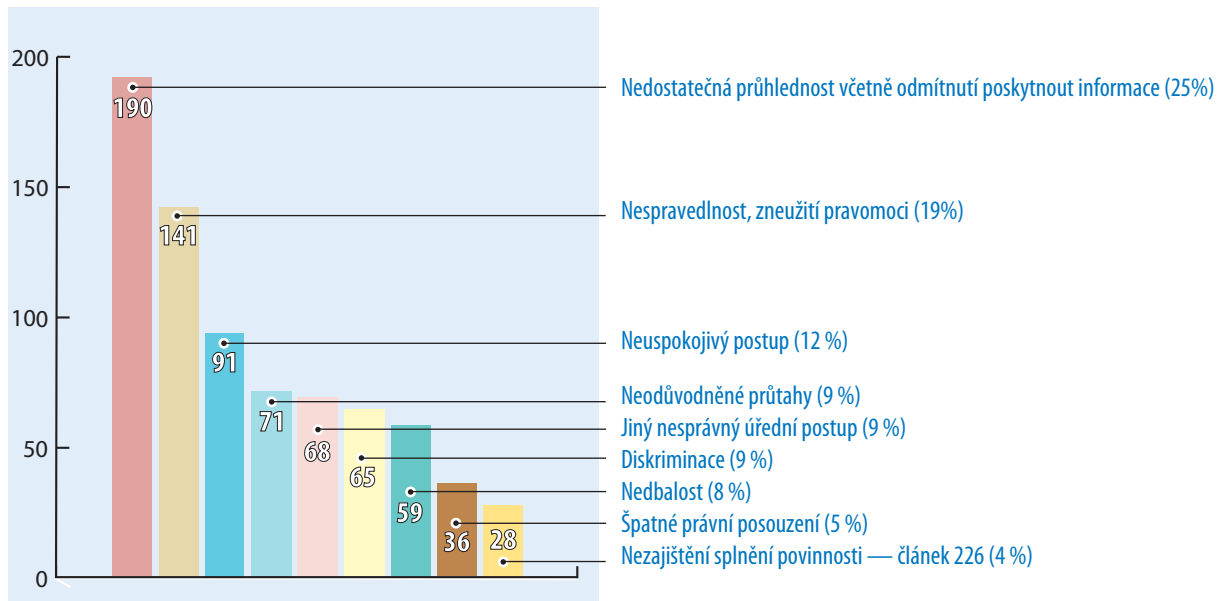
(V některých případech se šetření týkalo dvou i více orgánů nebo institucí.)

3.2 TYP ÚDAJNÉHO NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU

(V některých případech se jedná o dva či více typů údajného nesprávného úředního postupu)

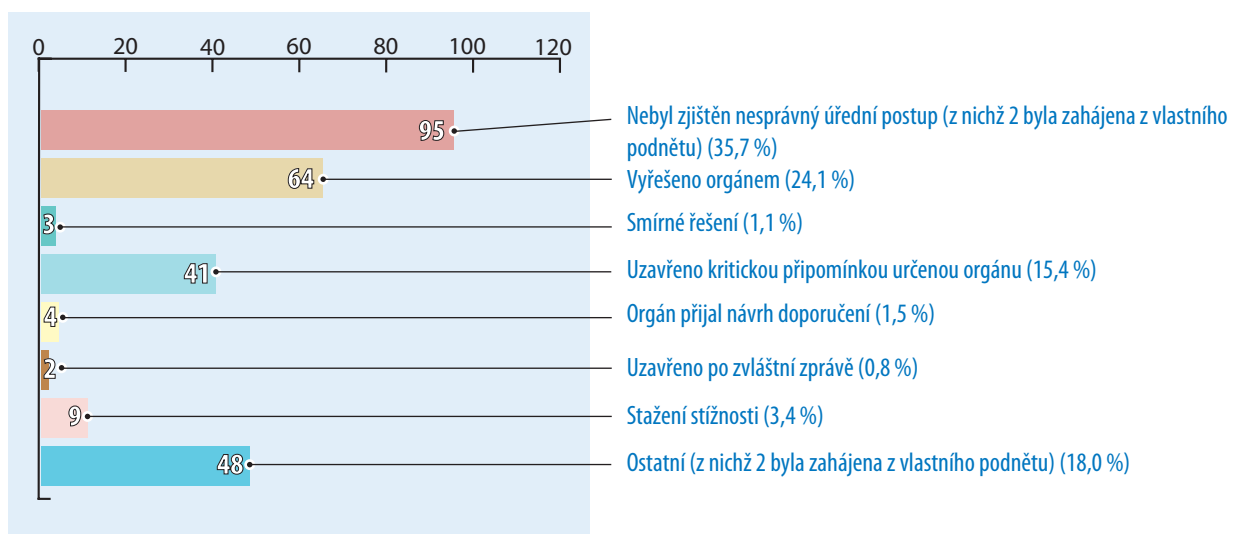

3.3 NÁVRHY NA SMÍRNÁ ŘEŠENÍ, NÁVRHY DOPORUČENÍ A ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY PŘEDLOŽENÉ V ROCE 2006

— Návrhy na smírná řešení	28
— Návrhy doporučení	13
— Zvláštní zprávy	2

3.4 UZAVŘENÁ ŠETŘENÍ 250⁴

(Šetření byla uzavřena na základě jednoho nebo více z těchto důvodů:)

⁴

Z nichž tři šetření byla zahájena z vlastního podnětu veřejného ochránce práv.

4 PŮVOD STÍŽNOSTÍ ZAZNAMENANÝCH V ROCE 2006

4.1 KDO PODÁVÁ STÍŽNOST?

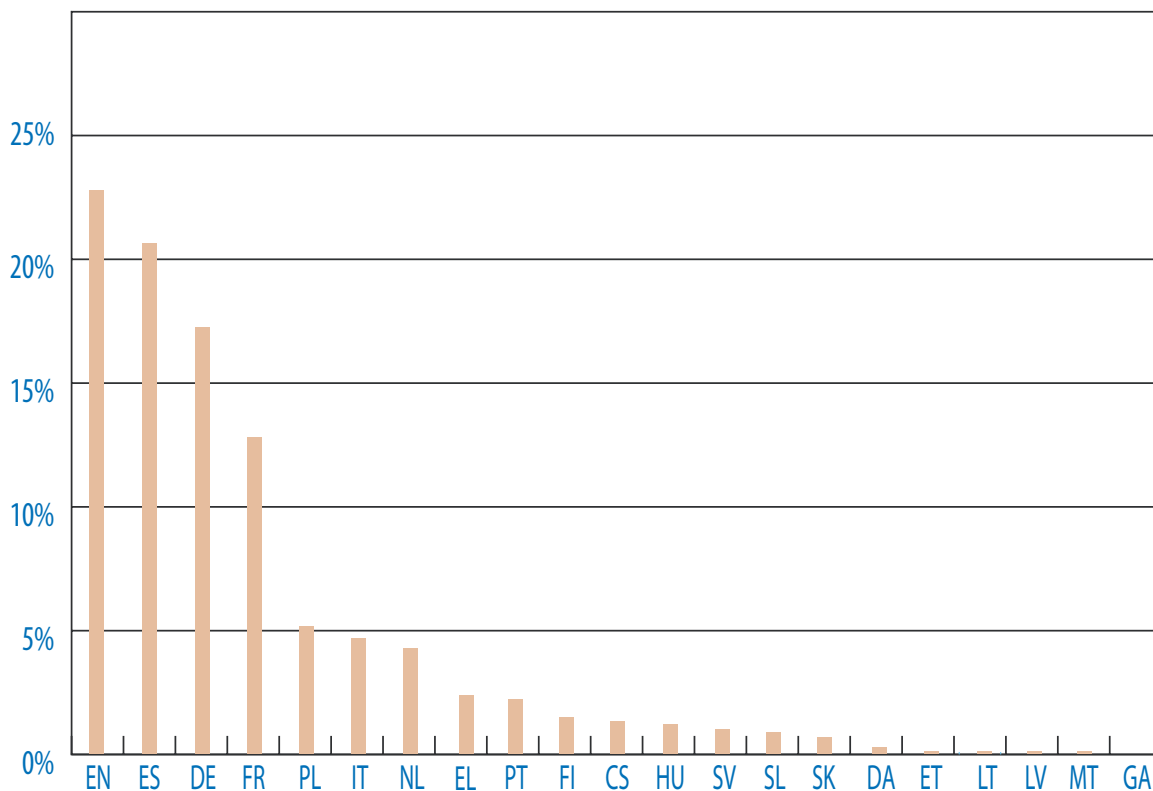

Společnosti a sdružení
5,5 % (211)

Jednotliví občané
94,5 % (3 619)

4.2 JAZYKOVÉ ROZVRŽENÍ STÍŽNOSTÍ

4.3

ZEMĚPISNÝ PŮVOD STÍŽNOSTÍ

Země	Počet případů	Počet případů v %	% z populace EU	Míra ¹
Lucembursko	54	1,4	0,1	14,2
Malta	33	0,9	0,1	10,0
Kypr	44	1,1	0,2	7,6
Belgie	241	6,3	2,3	2,8
Slovinsko	44	1,1	0,4	2,7
Španělsko	781	20,4	9,4	2,2
Finsko	74	1,9	1,1	1,7
Irsko	47	1,2	0,9	1,4
Rakousko	81	2,1	1,8	1,2
Řecko	105	2,7	2,4	1,1
Portugalsko	96	2,5	2,3	1,1
Maďarsko	72	1,9	2,2	0,9
Slovensko	37	1,0	1,2	0,8
Česká republika	67	1,7	2,2	0,8
Německo	537	14,0	17,8	0,8
Nizozemsko	106	2,8	3,5	0,8
Polsko	228	6,0	8,2	0,7
Švédsko	53	1,4	1,9	0,7
Estonsko	7	0,2	0,3	0,7
Francie	335	8,7	13,6	0,6
Lotyšsko	12	0,3	0,5	0,6
Dánsko	20	0,5	1,2	0,4
Itálie	207	5,4	12,7	0,4
Spojené království	147	3,8	13,0	0,3
Litva	9	0,2	0,7	0,3
Jiné	291	7,6		
Neznámá	102	2,7		

¹ Toto číslo bylo vypočteno vydělením procenta stížností procentem obyvatelstva. Podíl vyšší než 1 ukazuje, že země podává veřejnému ochránci práv více stížností, než lze očekávat vzhledem k počtu jejích obyvatel. Všechny procentuální údaje ve výše uvedené tabulce byly zaokrouhleny na jedno desetinné místo.

JAK KONTAKTOVAT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

POŠTOU:

Evropský veřejný ochránce práv
1 Avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR – 67001 Strasbourg Cedex
Francie

TELEFONICKY:

+33 3 88 17 23 13

FAXEM:

+33 3 88 17 90 62

E-MAILEM:

eo@ombudsman.europa.eu

NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH:

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV ŠETŘÍ STÍŽNOSTI TÝKAJÍCÍ
SE NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU ORGÁNŮ A INSTITUCÍ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV A JEHO SPOLUPRACOVNÍCI

www.ombudsman.europa.eu